

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗತ್ವದ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು

ನಿಧಿ ಗುಲಾಟಿ

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಭೆ, ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ತರಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಊಟೋಪಚಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಲಿಂಗದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ತರಗತಿಯತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದರೆ, ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹುಡುಗರು ತರಗತಿಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಇರುವ ಅಥವಾ ತರಗತಿಯ ಹಿಂದಿನ ಡೆಸ್ಕ್ ಗಳ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ದೂರವಿರುವ, ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಒಳ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ 'ಲಿಂಗತ್ವದ ಎಲ್ಲೆ'ಗಳನ್ನು (ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಗಳು) ಲಿಂಗದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಲಿಂಗವು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಮೂಲಕ ಈ 'ಎಲ್ಲೆ'ಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿದ ಸಂವಹನವು ಸೀಮಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಂತರಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಾಚನಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ, ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದಿಬ್ಬರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಲೇಖನವು ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ವಿಂಗಡಣೆಗಳು, ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತೊಡೆದು ಹಾಕಬಹುದು? ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ಗುರುತಿಸಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ನಾವು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಲಿಂಗ ಸಮನ್ವಯದ ಅಂತರಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬಹುದು? ಶಾಲೆಗಳು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದಾಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳು ರೂಢಮಾದರಿ ಯಂತಹವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪುನರುತ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಠಿಣವಾದ ವಿನ್ಯಾಸವು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರದಿಂದ ದೂರವಿಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ಆರೈಕೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ತಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೂತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಲಿಂಗ ಭೇದದ ಪರಿಣಾಮವು ಗಹನವಾಗಿದೆ:

ತಮ್ಮ ಅರ್ಹತೆಯು ವಿಧೇಯತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಹುಡುಗರು ಅಂತರ್ಗತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಯಿಲ್ಲದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಚೋದಕ ಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಲುಪದಂತೆ ಹಿಡಿದಿಡುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಈ ಚಕ್ರವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ದುಷ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕುಟುಂಬಗಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬದಲಾದಂತೆ, ಶಾಲೆಗಳು ಸಹ ಈ ಚಕ್ರವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಯಾವುದೇ ಭೇದ, ನಿರ್ಬಂಧ ಅಥವಾ ಅಪಹಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ವಿವಿಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಮಗುವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಶಾಲೆಗಳು ಬದಲಾಗದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಭೂತಿಯಿಂದ ಯೋಚಿಸುವ, ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೆ ನವೀನತೆಯನ್ನು ತರುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ವಿವಿಧ ನಾಯಕರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ?

ಲಿಂಗವನ್ನು ಅಭಿವಿನಿಯೋಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ರೂಢಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶಾಲೆಗಳು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಕ್ರೀಡೆ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಸಹಭಾಗಿಯೂ ಸಹ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಲಿಂಗ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, (ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು) ತರಗತಿಯ ದಿನಚರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಂತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರು ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಸಿದ್ಧಮಾದರಿಗೆ ಸವಾಲೊಡ್ಡುವುದು, ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು; ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು (ಒಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಯಾವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ?); ಕವಯಿತ್ರಿಯರಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು; ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಯಾರು?); ಮತ್ತು ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಲಿಂಗತ್ವದ ಎಲ್ಲೆಗಳು

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಲಿಂಗದ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಅಥವಾ ಪುರುಷತ್ವದ ಸಂಘಟಿತ ರೂಪವು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ರಚನೆಗಳು, ತರಬೇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸ್ಕಾರದ ಶ್ರೇಣೀಕರಣಗಳು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪುರುಷತ್ವ ಮತ್ತು ವಿಧೇಯ ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಹುಡುಗರು ಬಾಗಿಲ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡಿ ಶಾಲೆಗಳು ಪುರುಷತ್ವದ ಬಲವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅನುಸರಣೆ, ಸಹಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀತ್ವವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಲಾ ಭೇಟಿಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಎಲ್ಲೆಗಳ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಮರುಸಂಘಟನೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಯತ್ನಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಮಕ್ಕಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರತಿರೋಧವನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಗಿಯರು ನೆನಪಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಮಾತನಾಡುವ' ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಹುಡುಗಿಯರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, 'ಒಳ್ಳೆಯ, ಶಿಸ್ತಿನ ಹುಡುಗಿಯರಾಗಿಯೂ' ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾದ ಮೂಲಕ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ: 'ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಆಡಬಹುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿ) ಶಾಲೆಗಳು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಬಹುದು. ಅದೇ ವೇಳೆ ಶಾಲೆಗಳು ಹುಡುಗಿಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಬೇಕು: 'ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡವಿದ್ದು, ಅವರ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಮೊನಚುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು'. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಲು ನಾವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಕ್ರೀಡಾ ತಂಡದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದೇ? 'ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು

ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಹ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಬಹುದು.' ಹುಡುಗಿಯರು ಹಾಗೂ ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು, ಹಾಜರಾತಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡಬಹುದು.

ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗರು

ಶಾಲೆಯ ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಹುಡುಗಿಯರು ಒಂದಿಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಮೂವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮೈದಾನದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಓಹ್! ನೀವು ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ತುಂಬಾ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತೀರಿ!' ಅಂತ ಹೊಗಳಿದರೂ ಕೂಡಾ ಅದು ಇಡೀ ತರಗತಿಯ ಹುಡುಗಿಯರ ಅಪಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳ ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವೊಂದು ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ ಹಾಗೂ ರೂಢಮಾದರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸವಾಲೊಡ್ಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ದೆಹಲಿಯ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರಿವೀಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೇಳೆ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಇದು. ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ತರಗತಿಗೆ ಮರಳಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಿದರು: 'ಇಂದು ನೀವು ಏನು ಆಟ ಆಡಿದಿರಿ?' ತಕ್ಷಣವೇ ಉತ್ತರ ಬಂತು: 'ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಸರ್!'. ಶಿಕ್ಷಕರ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಹೀಗಿತ್ತು: 'ಒಳ್ಳೆಯದು! ಹುಡುಗಿಯರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು?' ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು, 'ಸರ್, ನಾನೇ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದೆ!'

ಹತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು: 'ನನ್ನ ತರಗತಿಯವರು ಖೋಖೋ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಸಹ ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಗಾಯ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.'

ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದರು: 'ಗಾಯ ಉಂಟಾಗುವ ಕುರಿತು ನಿನಗಿರುವ ಭೀತಿಯು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಟವಾಡಿ ಬಾ.'

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ, ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು: 'ಟೀಚರ್, ನಾನು ಸಹ ಓಡುತ್ತೇನೆ! ನನಗೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರ ಹಿಂದೆ, ಅವರಿಂದ ತುಂಬಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡಿ (ಆರಂಭಿಕ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ). ಆದರೂ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕುತ್ತೇನೆ ನೋಡಿ.' ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಿಸಿದರು: 'ನೀನು ತೋರಿದ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸೋಣ ಹಾಗೂ ಅವರು ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡೋಣ.'

ನಗರವೊಂದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, 8-10 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಸಹ ಓಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುಂಪುಗೂಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡೆವು. ಹುಡುಗಿಯರು ಇತರ ಹುಡುಗಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರೆ ಹುಡುಗರು ಇತರ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದರು. ಹುಡುಗರು ಓಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ

ಹುಡುಗಿಯರು, ಆದರೆ ಹುಡುಗಿಯರು ಓಡಿದಾಗ ಕೆಲವೇ ಹುಡುಗಿಯರು, 'ಜಾಗ್ರತೆ!', 'ನೋಡಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಹುಡುಗಿಯು, 'ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಬಿಡು, ನಾನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯೊಂದರ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಖೋಟೋ ಆಟವನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಗೆಲ್ಲುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಳು. ತಕ್ಷಣವೇ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟು: 'ಓ ಮೇಡಮ್, ಮೊದಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ದುಪ್ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.' ಇತರ ಮಕ್ಕಳು ನಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಹುಡುಗಿಯು ಜಾಗೃತಗೊಂಡಳು ಹಾಗೂ ತಕ್ಷಣವೇ ಆಕೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡದ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು.

ಹೀಯಾಳಿಕೆಯು ಘಾತಕತನದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೂಪಕಗಳು, ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗಳು ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಹೀಯಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು? ದಬಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಆಲಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು, ತಾವೇನು ಧರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಆದರೆ ಅವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕುರಿತು ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೂ ಯಾರಾದರೂ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಪದಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವದ ಕುರಿತು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ವಿಂಗಡಣೆ

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಸುವ ಮತ್ತು ಗೇಟುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಹುಡುಗಿಯರು ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ದ್ವನಿಸುತ್ತವೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾ, ನೋಟ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಹುಡುಗರನ್ನು ನಾಯಕರಾಗಿ ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ತಂಡದ ನಾಯಕರಾಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾತ್ರಗಳು, ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ಔಪಚಾರಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೇತನದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಳವರ್ಗದ ಹುಡುಗಿಯರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಉನ್ನತ ವರ್ಗದ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಪುರುಷನ ಸಂಗಾತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ಪಾತ್ರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ನಂತರ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರೂಪಕರು, 'ಎಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೆಲು ದನಿಯಿಂದ ಆಕೆ ಮಾತನಾಡಿದಳು ನೋಡಿದಿರಾ? ಹುಡುಗಿಯರು ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ!' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ, ನಾಯಕರಾಗಲು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಸಹ, ಈ ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ, ಅವರು 'ಮಹಿಳೆ'ಯಂತೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ, ತೀರ್ಪುದಾರರ ಇಡೀ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಇದ್ದರು ಹಾಗೂ ಮೆಲು ದನಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯದ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಅವರು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಮಿಕ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ಅದು ಸೇವೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಪಾತ್ರವು ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು/ಹುಡುಗಿಯರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆದರತೆ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇತರರ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾದ ಒಂದು ದೋಷವಿದೆ. ಇವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜೈವಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ದನೆಯ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಅಸಂಬಂಧವೋ, ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗಿಯರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿಯ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚು ತಾರ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹ ತರ್ಕಬದ್ಧವಲ್ಲದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದನ್ನೇ ಹುಡುಗಿಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕುರಿತು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಉಂಟಾಗುವ ಆಂತರಿಕೀಕರಣವು ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂವಹನಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಬಹುದು: 'ಪ್ರತಿರೋಧ ತೋರದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ವಿಧೇಯತೆ ತೋರಿದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ನನ್ನನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ; ಶಾಲೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.' ಹುಡುಗಿಯರು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ, ವಿಧೇಯರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅನುಸರಣೆಯ ಸ್ವಭಾವ ತೋರುವಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅನುಸರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸದಿರುವ, ವಿಧೇಯ ಮತ್ತು ಅವಿಧೇಯ, ಶಿಸ್ತಿನ ಮತ್ತು ವಾಚಾಳಿ ಗುಣಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದಾಗ ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮುರಿಯಬಹುದು. ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಅಥವಾ ಜಗ್ಗದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ

ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕರೆಯಬಹುದು. ತರಗತಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎರಡೂ ಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಮಿಶ್ರ ಲಿಂಗಗಳ ತಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ದೃಢತೆ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎರಡೂ ಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವಿನ ಒಡನಾಟ

ಶಾಲೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಅದು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವಿನ ಒಡನಾಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ತರಗತಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕಿಯು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ: 'ನೀವೇಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ? ನೀವೇಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ? ಇದೇ ವೇಳೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: 'ನೀವೇಕೆ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ? ನೀವು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಳಿಸುತ್ತೀರಿ? ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಕುತ್ತೀರಿ?'

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಅಥವಾ ವಿಧೇಯತೆಯನ್ನು ತೋರದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಏರುದನಿಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದಟತನದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಬಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ಮತ್ತು ಹುಡುಗ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶಿಕ್ಷಕಿಯು ಹುಡುಗಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: 'ನೀನು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀಯಾ! ನೀನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಠಿಣ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟಿರುವೆ!' ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ: 'ನೀನೂ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಿ! ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಿ. ಆದರೆ ನೀನು ಚುರುಕಿನವ. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದು.'

ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ಅಂತರ್ಗತ ಸಂದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಯತ್ನದ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಕಳೆಯುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಗೌರವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಅವರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದು, 'ಸಾಮರ್ಥ್ಯ'

ಹಾಗೂ 'ಸಾಧ್ಯತೆ'ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗರನ್ನು, ಅವರ ಕಠಿಣ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಯೋಚನಾ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಹುಡುಗಿಯರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗರಿಬ್ಬರೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಳ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು? ಲಿಂಗ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸುರಕ್ಷಿತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಅವರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಾವಿದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವನ್ನುವುದು ಸರ್ವತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವಿನ ಒಡನಾಟ, ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಆಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಶಾಲೆಯ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಇದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಪ್ತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಿಂಗತ್ವ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ತೋಡುಹಾಕುವ ಬದಲಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫುಟಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಅನುಭವವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಾಲಾ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು, ದಿನಚರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಯಾರು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಲಿಂಗಗಳ ನಡುವಿನ ಪಾತ್ರದ ಮರುಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕು.

● ಅನುವಾದ: ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಮೆಂಡೋಸ್ಸ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಲತಾ ಕೆ. ಸಿ.

ನಿಧಿ ಗುಲಾಟಿ ಅವರು ದೆಹಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕ್ಷೇತ್ರ, ನೀತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಸ್ಮಿತೆ, ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯದ ಸಹಜ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ನೀತಿ, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಕುರಿತ ನಿರಂತರ ಅಂಕಣಗಳಿಗೆ ಅವರು ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು nidhi.a.gulati@gmail.com ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.